

dat de honderdman aanschouwt dit magere gelaat; die mond, die liefde bracht; die oogen wondergroot. De handen zijn gebonden en hangen neer als in een stil gebed. En op het hoofd, daar rust de doornenkroon, hem door het volk gegeven.

De honderdman ziet.... die berusting.... die lijdelijkheid.... als een slaaf.... En plots stemt hij in met het oordeel: kruist hem! kruist hem! Zijn hart bonst in zijn lichaam mateloos groot.

Doch die nacht, toen zijn lijf van eet- en drinkmaal zwaar, het bed gevonden had, keken zijn oogen lang in het angstig donker. Het rechtsgebouw, de schriftgeleerden, Pilatus onschuldig zijn handen betastend, de prediker met kroon en purperkleed, gebonden als een slaaf, maar toch....

En rustloos vergingen de uren.

4.

De zon staat in middaghitte van de zomersche dag. Voorbij de poort, waardoor zij juist getrokken zijn, voert schier eindeloos de weg naar de hooge heuvel ginds. In wolken stuift het stof van onder de voeten der dansende menigte in het gelaat van de man, die het kruis torst. Achter hem gaat de honderdman aan het hoofd van zijn troep. Van de veroordeelde ziet hij niet veel, slechts de rug, gebogen onder het zware hout, die pijnlijk schokt bij iedere schrede. Na de rustelooze nacht is hij gewekt door geraas, al was het een marktdag. Afschuw deed zijn mond trillen: het volk gaat zien, hoe een mensch wordt vermoord. Dat is voor hen een dag vol vreugd. Nog draagt hij in zijn hoofd die angstige droom van het rechthuis met Pilatus, de wraakgierigen op het plein. Maar het is immers een opruier, die men zal dooden. Een vijand van zijn kaste! Waarom dan die zwakheid? En hij trachtte het zwaard te gorden met liefde.

Maar nu hij gaat in de stoet, welke de man, die liefde sprak, zal oordeelen, is zijn wellust gevloten. Het verlangend reiken naar een terechtstellingsdag is geslonken tot een onverwinbare vrees. Hij durft niet bezien het woeste stompen van de soldaat, als de prediker valt onder de last. Reeds twee maal heeft hij zijn oogen gericht op de grond, toen plots de stoet hokte, en de man kreunde gelijk een zwaargetroffen dier. En steeds verder trekt de menigte tot ginder waar de zon de heuvelrand fel doet schitteren. De honderdman moet mede: hij is soldaat. Zijn manschappen zullen straks het kruis oprichten. Bij iedere stap komt het oogenblik nader. Weer wankelt de man, het hout is te zwaar. De witte rug breekt, het lichaam zinkt in het zand, dieper dan ooit. De slaaf valt.... De honderdman ziet.... Reeds heffen soldaten hun speren tot meerder spoed....